

Stabilność obiektów liniowych - Ćwiczenia

Bieguny oraz zera

Dla obiektów opisanych transmitancją operatorową wyróżnia się dwie zasadnicze grupy parametrów:

$$G(s) = \frac{Y(s)}{Y_z(s)} = \frac{L(s)}{M(s)}$$

$L(s) = 0$ zera
 $M(s) = 0$ bieguny

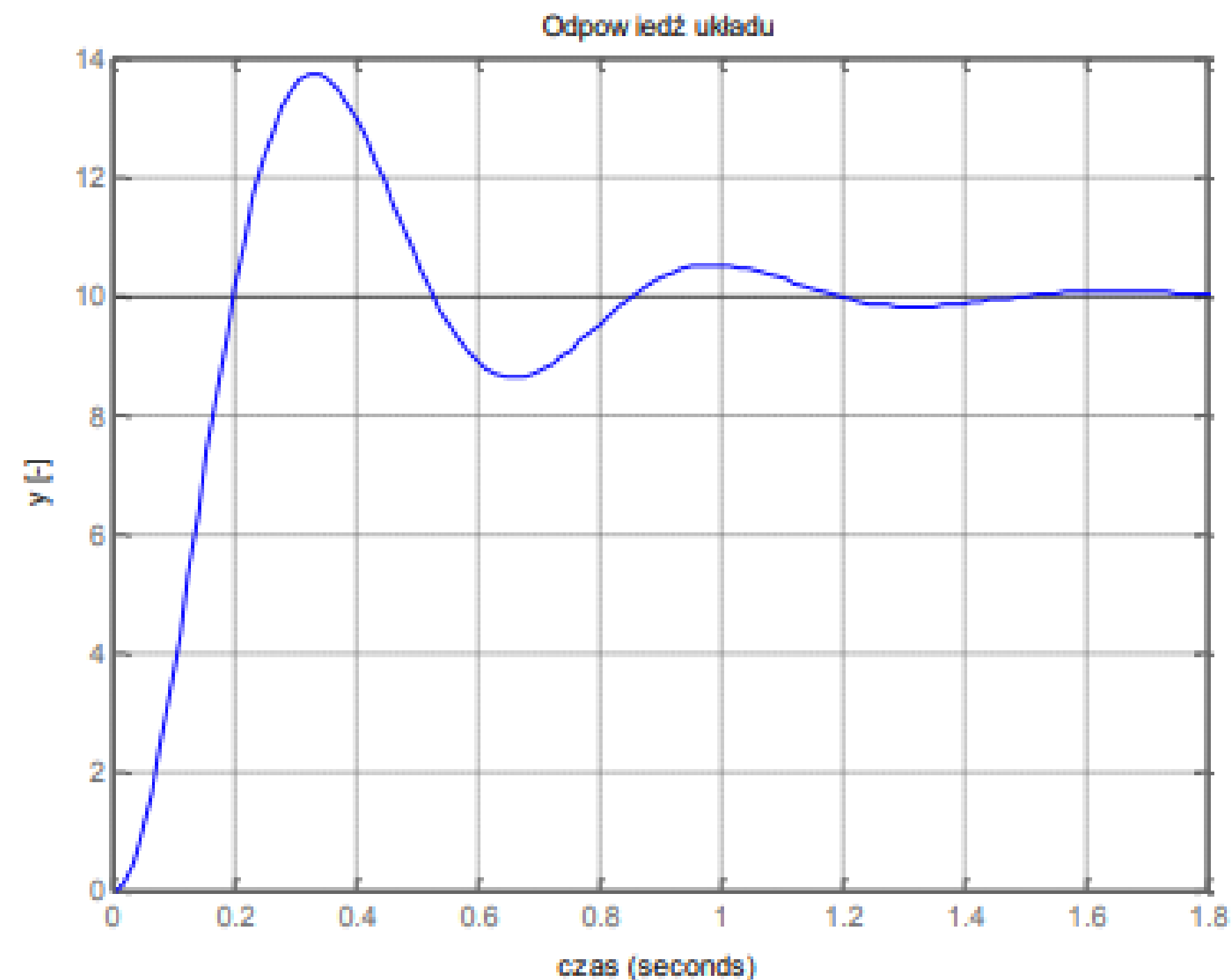
Bieguny oraz zera

Dla obiektów opisanych równaniami stanu jedynie bieguny da się obliczyć w formie jawnej:

$$\begin{cases} \dot{\mathbf{x}}(t) = \mathbf{A}\mathbf{x}(t) + \mathbf{B}\mathbf{u}(t) \\ \mathbf{y}(t) = \mathbf{C}\mathbf{x}(t) \end{cases} \longrightarrow \det(s\mathbf{I} - \mathbf{A}) = 0$$

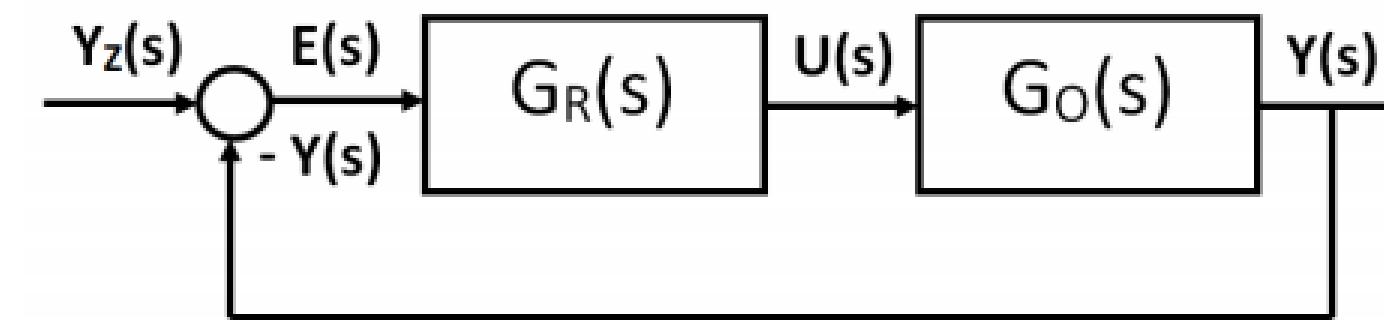
natomiast zera można otrzymać albo po przejściu na dziedzinę transmitancji,
albo wyniku zastosowania rachunku inwersyjnego.

Kryterium odpowiedzi skokowej

Kryterium biegunów

$$G(s) = \frac{Y(s)}{Y_Z(s)} = \frac{G_R(s)G_0(s)}{1 + G_R(s)G_0(s)} = \frac{L(s)}{M(s)}$$

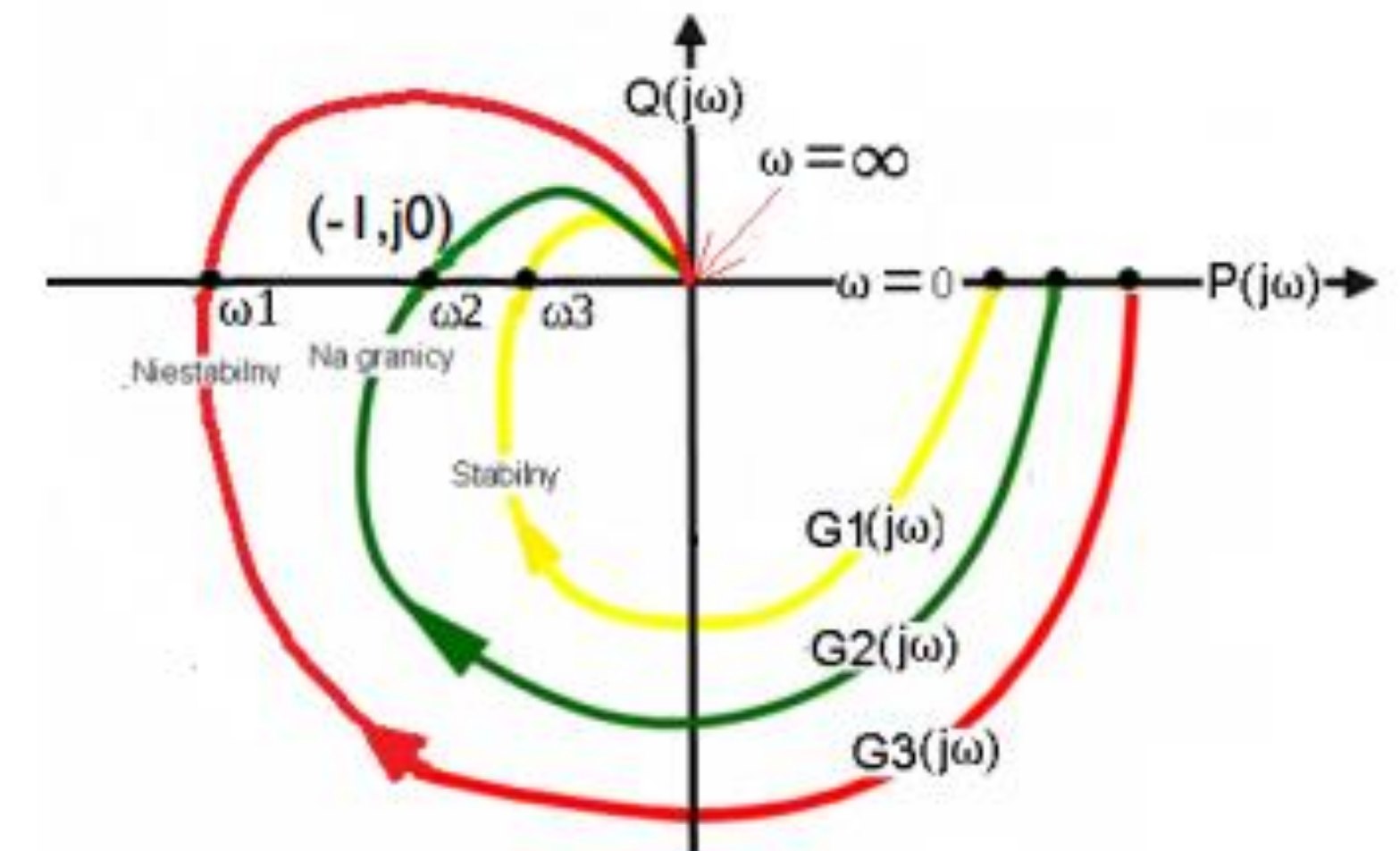

$$M(s) = 0 \Leftrightarrow 1 + G_R(s)G_0(s) = 0$$

Wszystkie pierwiastki równania charakterystycznego układu zamkniętego powinny być ujemne, czyli znajdować się w lewej półpłaszczyźnie.

Kryterium Nyquista

Jeżeli układ otwarty jest stabilny to układ zamknięty jest też stabilny wtedy i tylko wtedy, gdy wykres charakterystyki przy wzroście ω od 0 do ∞ nie obejmuje punktu o współrzędnych $(-1, j0)$.

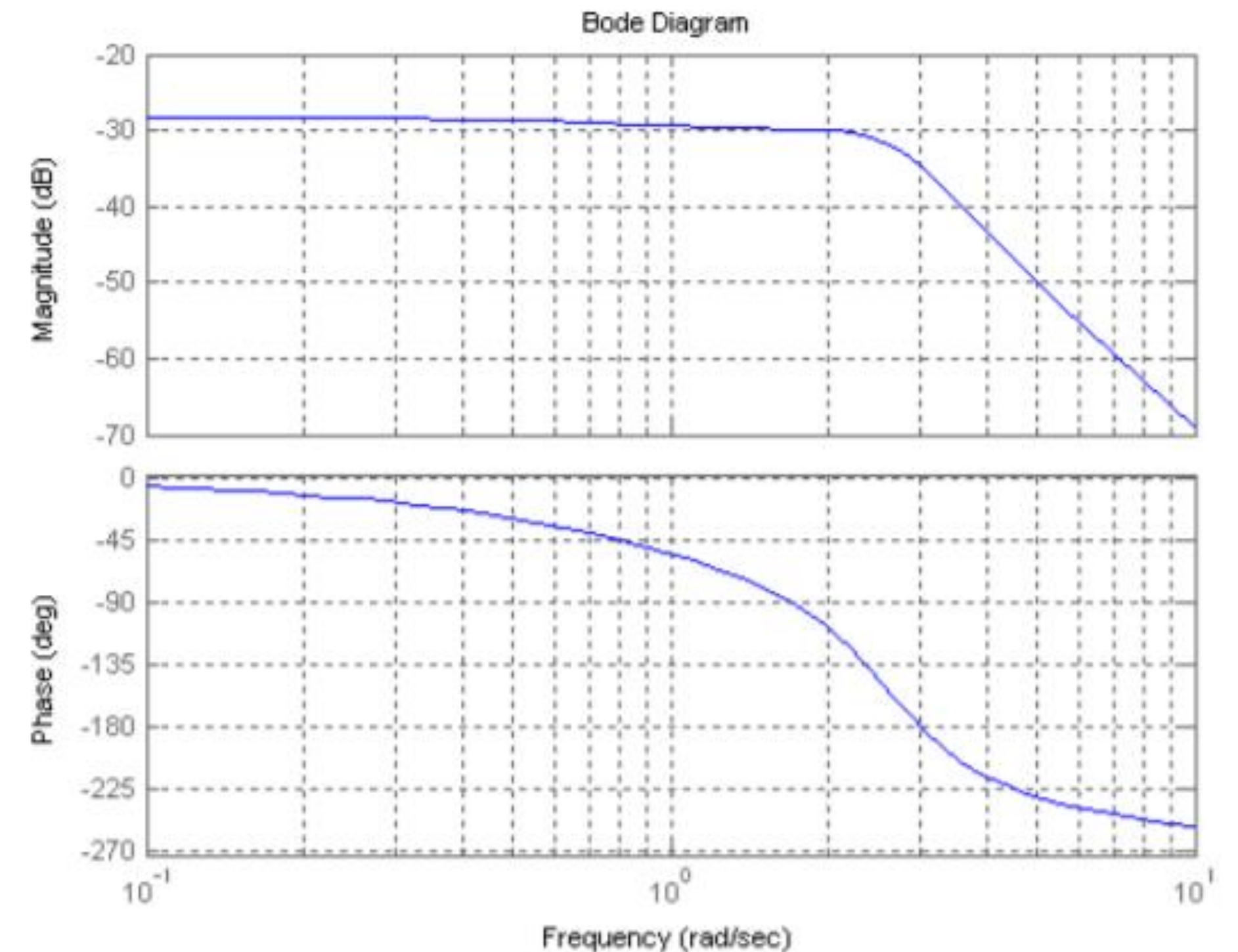

Kryterium Bodego

Po wyznaczeniu charakterystyk logarytmicznych sprawdzamy dwa warunki częstotliwościowe:

Sprawdzamy częstotliwość, przy której charakterystyka fazy przecina wartość $-\pi$ (czyli -180°); dla niej moduł powinien być ujemny,

Sprawdzamy częstotliwość, przy której charakterystyka modułu przecina 0 dB; dla niej kąt przesunięcia fazowego powinien być większy niż $-\pi$ (-180°).

Przykład I

1. Wyznaczenie biegunów transmitancji (+mapa biegunów)
2. Wyznaczenie charakterystyki Nyquista
3. Wyznaczenie odpowiedzi skokowej
4. Określenie stabilności

Przykład I

Dla obiektu opisanego transmitancją

$$G(s) = \frac{1}{s^2 + 1}$$

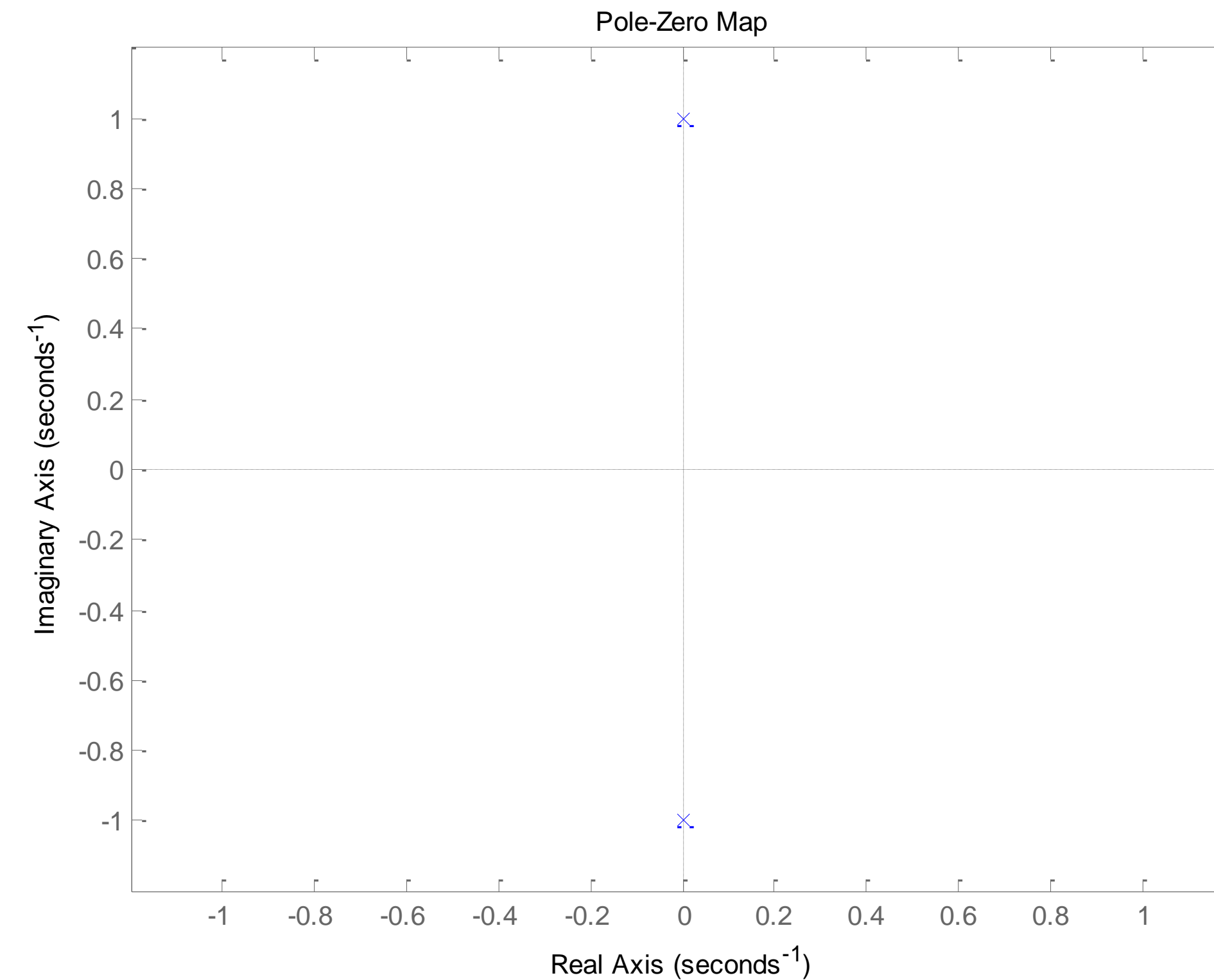
zbadać stabilność za pomocą kryterium biegunów, kryterium Nyquista oraz kryterium odpowiedzi skokowej.

Przykład I

$$G(s) = \frac{1}{s^2 + 1}$$

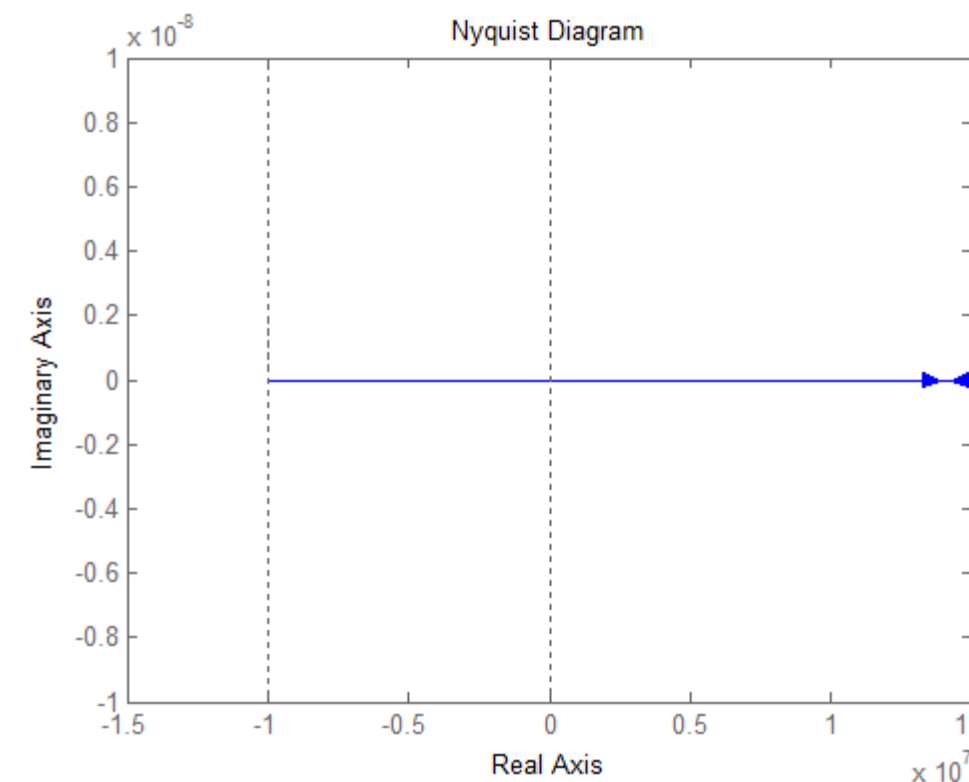

$$M(s) = 0 \Leftrightarrow s_1 = j \vee s_2 = -j$$

Przykład I

$$G(s) = \frac{1}{s^2 + 1}$$

$$G(j\omega) = \frac{1}{(j\omega)^2 + 1} = \frac{1}{-\omega^2 + 1}$$

$$M(j\omega) = \frac{1}{-\omega^2 + 1}$$

$$\omega = 0 \Leftrightarrow M(\omega) = 1$$

$$\omega = \sqrt{\frac{1}{2}} \Leftrightarrow M(\omega) = \frac{1}{2}$$

$$\omega = 1 \Leftrightarrow M(\omega) = \infty$$

$$\omega = \sqrt{2} \Leftrightarrow M(\omega) = -1$$

$$\omega = \sqrt{5} \Leftrightarrow M(\omega) = -\frac{1}{4}$$

$$\omega = \infty \Leftrightarrow M(\omega) = 0$$

Przykład I

$$G(s) = \frac{1}{s^2 + 1}$$

$$H(s) = \frac{1}{s^3 + s}$$

$$H(s) = \frac{A}{s} + \frac{B}{s^2 + 1}$$

$$\frac{A}{s} + \frac{B}{s^2 + 1} = A(s^2 + 1) + Bs$$

Przykład I

$$A(s^2 + 1) + Bs = 1$$

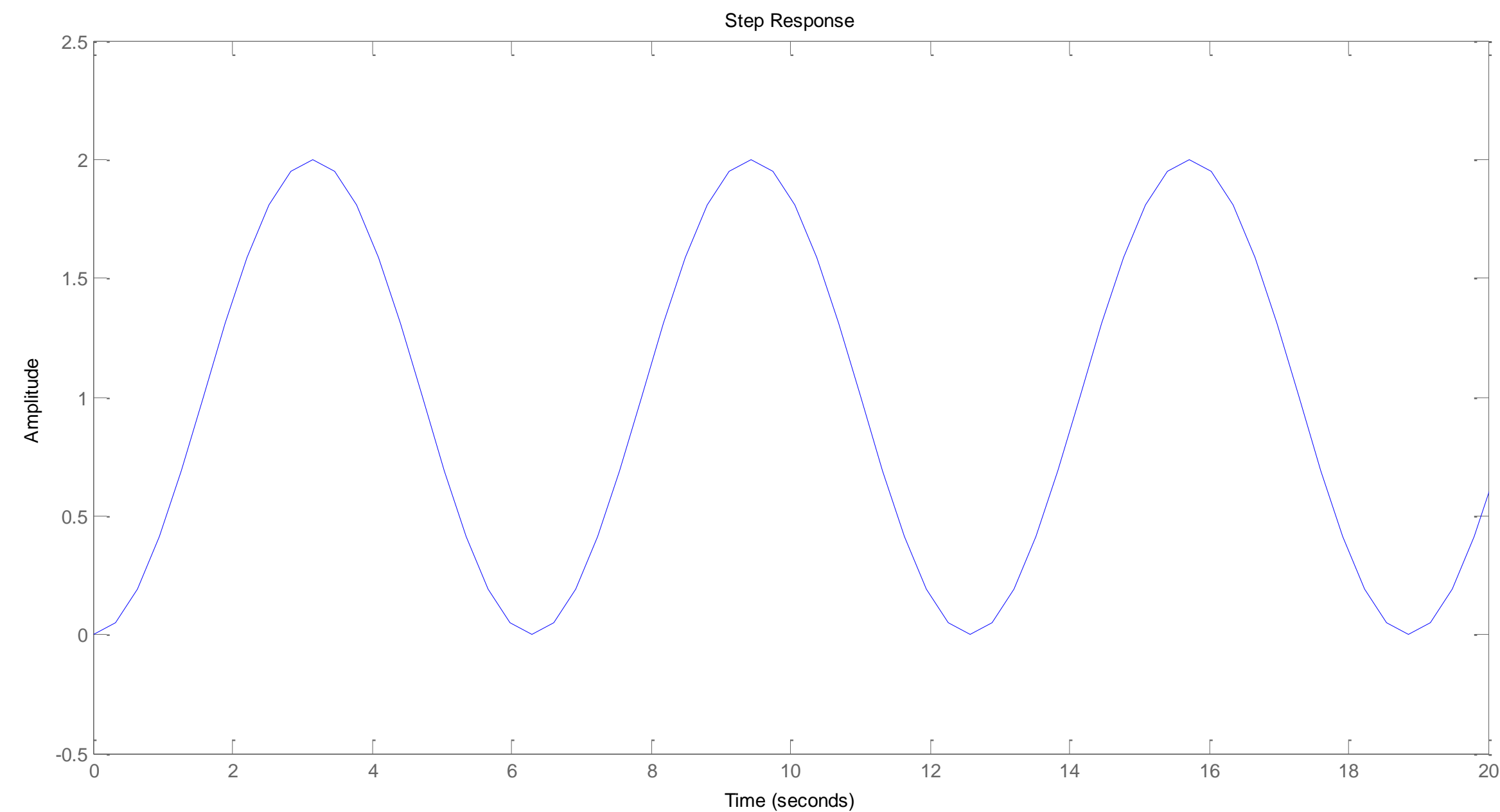
$$As^2 + A + Bs = 1 \quad \longrightarrow \quad A = 1$$

$$As^2 + Bs = 0 \quad \longrightarrow \quad B = -s$$

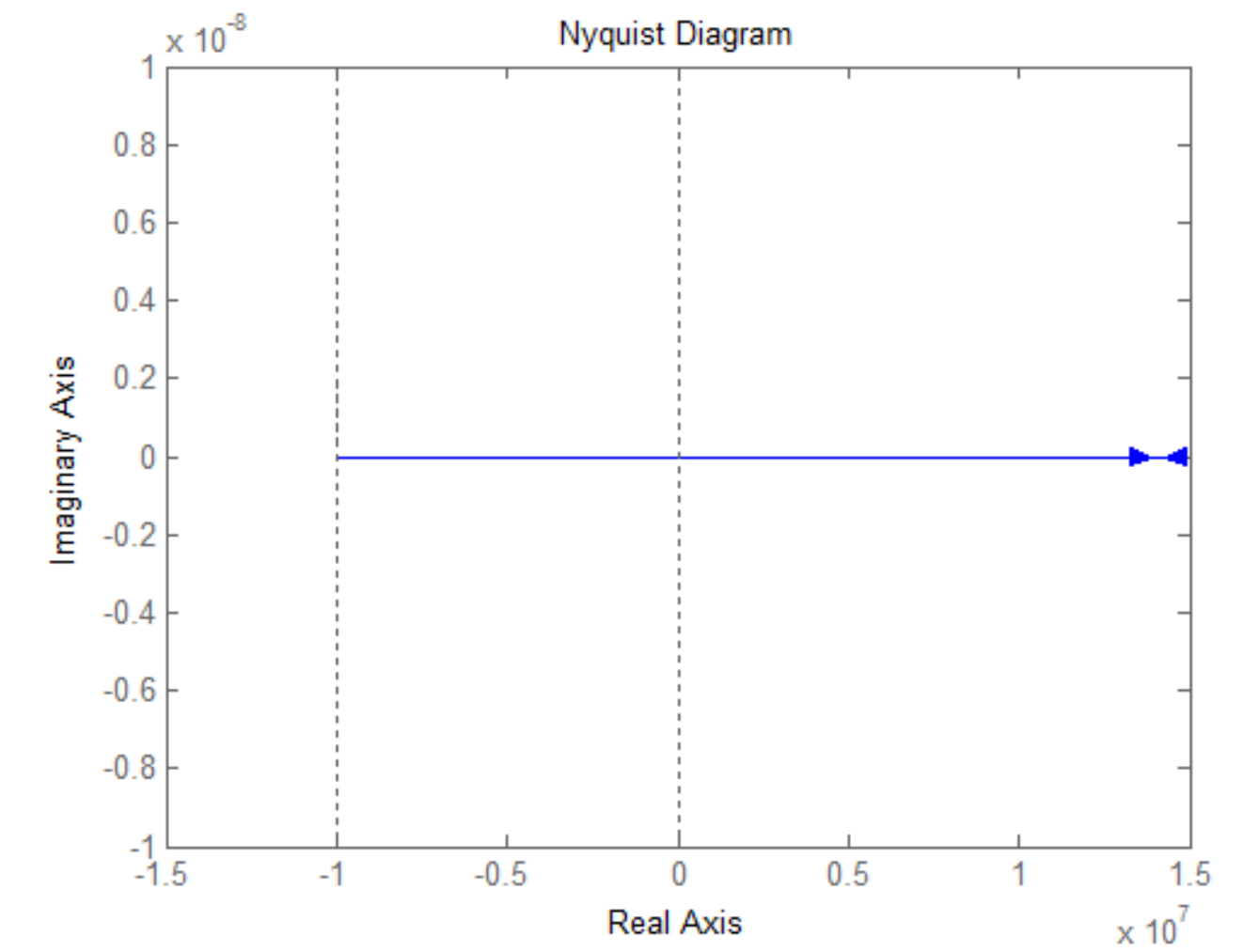
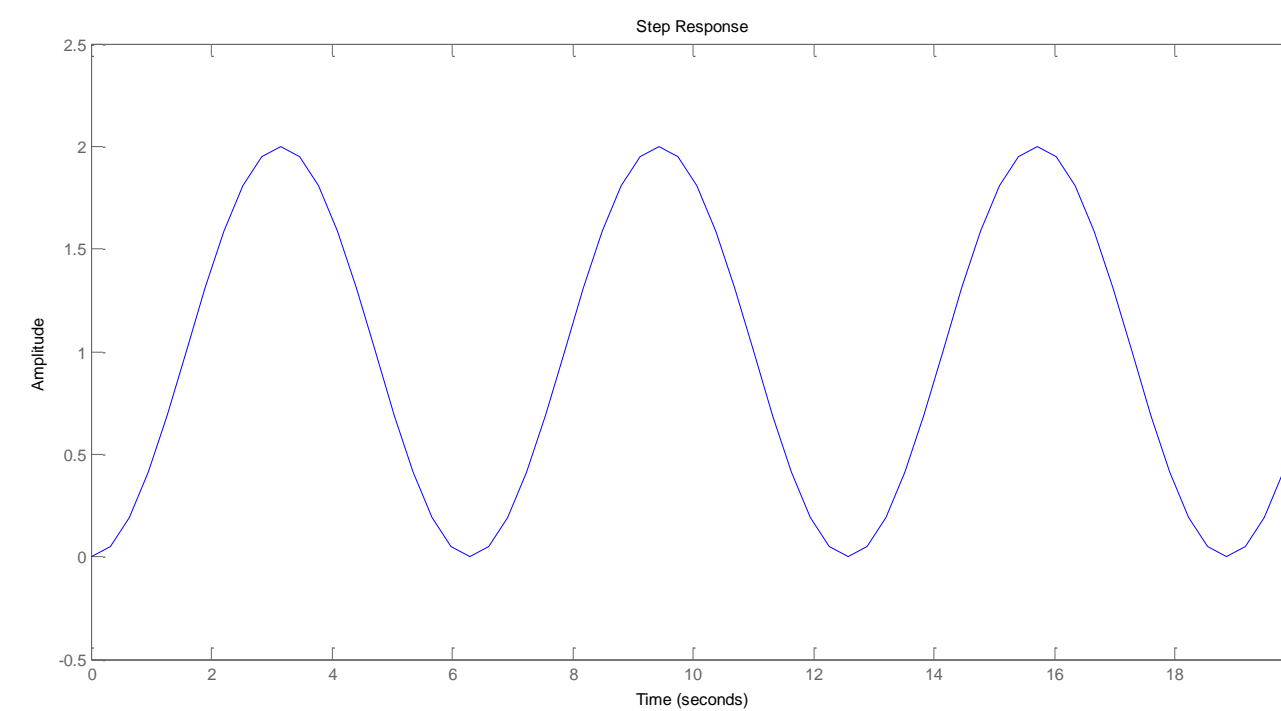
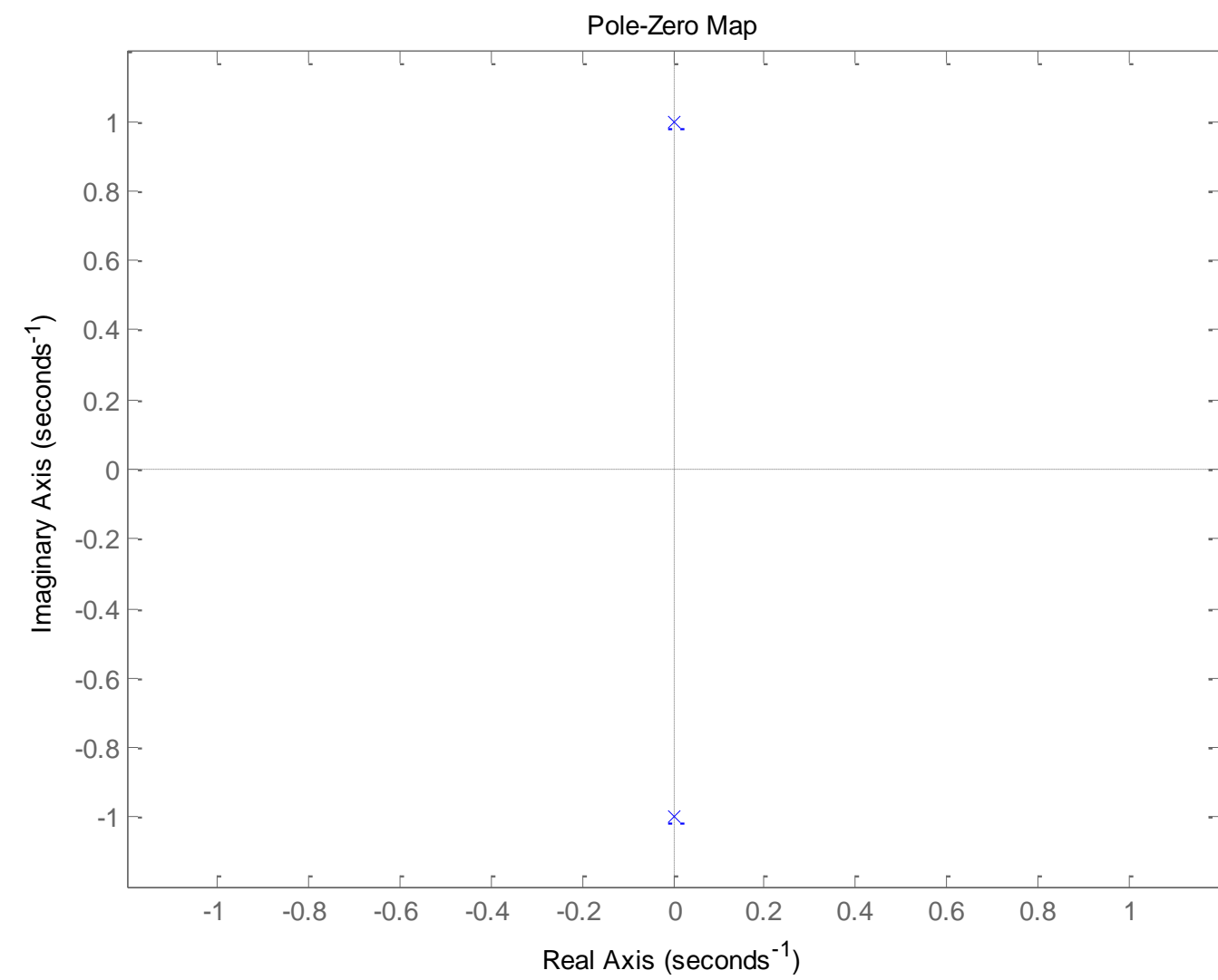
$$H(s) = \frac{1}{s} - \frac{s}{s^2 + 1} \quad \longrightarrow \quad h(t) = 1 - \cos(t)$$

$f(t)$	$F(s)$
$1(t)$	$\frac{1}{s}$
$t^n 1(t)$	$\frac{n!}{s^{n+1}}$
$t^n e^{-\alpha t} 1(t)$	$\frac{n!}{(s + \alpha)^{n+1}}$
$\sin(\omega t) 1(t)$	$\frac{\omega}{s^2 + \omega^2}$
$\cos(\omega t) 1(t)$	$\frac{s}{s^2 + \omega^2}$
$e^{-\alpha t} \sin(\omega t) 1(t)$	$\frac{\omega}{(s + \alpha)^2 + \omega^2}$
$e^{-\alpha t} \cos(\omega t) 1(t)$	$\frac{s + \alpha}{(s + \alpha)^2 + \omega^2}$

Przykład I

Przykład I

Przykład II

1. Wyznaczenie biegunów transmitancji (+mapa biegunów)
2. Wyznaczenie charakterystyki Nyquista
3. Wyznaczenie odpowiedzi skokowej
4. Określenie stabilności

Przykład II

Dla obiektu opisanego transmitancją

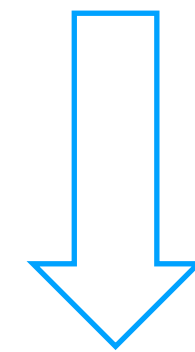
$$G(s) = \frac{1.2}{s^2 - 0.2s - 0.35}$$

$f(t)$	$F(s)$
$1(t)$	$\frac{1}{s}$
$t^n 1(t)$	$\frac{n!}{s^{n+1}}$
$t^n e^{-\alpha t} 1(t)$	$\frac{n!}{(s + \alpha)^{n+1}}$
$\sin(\omega t) 1(t)$	$\frac{\omega}{s^2 + \omega^2}$
$\cos(\omega t) 1(t)$	$\frac{s}{s^2 + \omega^2}$
$e^{-\alpha t} \sin(\omega t) 1(t)$	$\frac{\omega}{(s + \alpha)^2 + \omega^2}$
$e^{-\alpha t} \cos(\omega t) 1(t)$	$\frac{s + \alpha}{(s + \alpha)^2 + \omega^2}$

zbadać stabilność za pomocą kryterium biegunów, kryterium Nyquista oraz kryterium odpowiedzi skokowej.

Przykład II

$$G(s) = \frac{1.2}{s^2 - 0.2s - 0.35} \Rightarrow \frac{1.2}{(s + s_1)(s + s_2)}$$

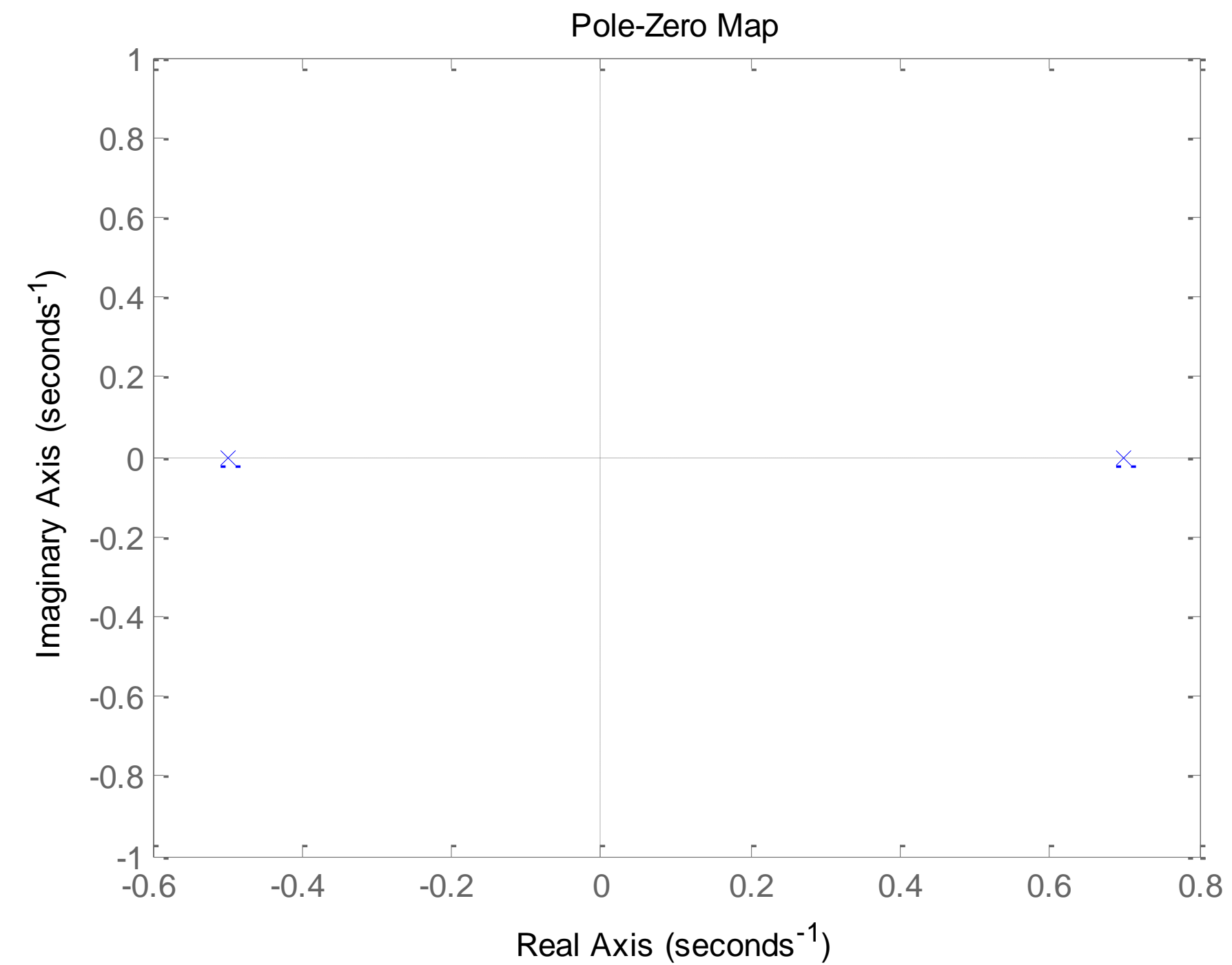
$$\Delta = b^2 - 4ac$$

$$s_1 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a}$$

$$s_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a}$$

Przykład II

$$G(s) = \frac{1.2}{(s + 0.5)(s - 0.7)}$$

Przykład II

$$G(j\omega) = \frac{1.2}{-\omega^2 - 0.2j\omega - 0.35}$$

Przykład II

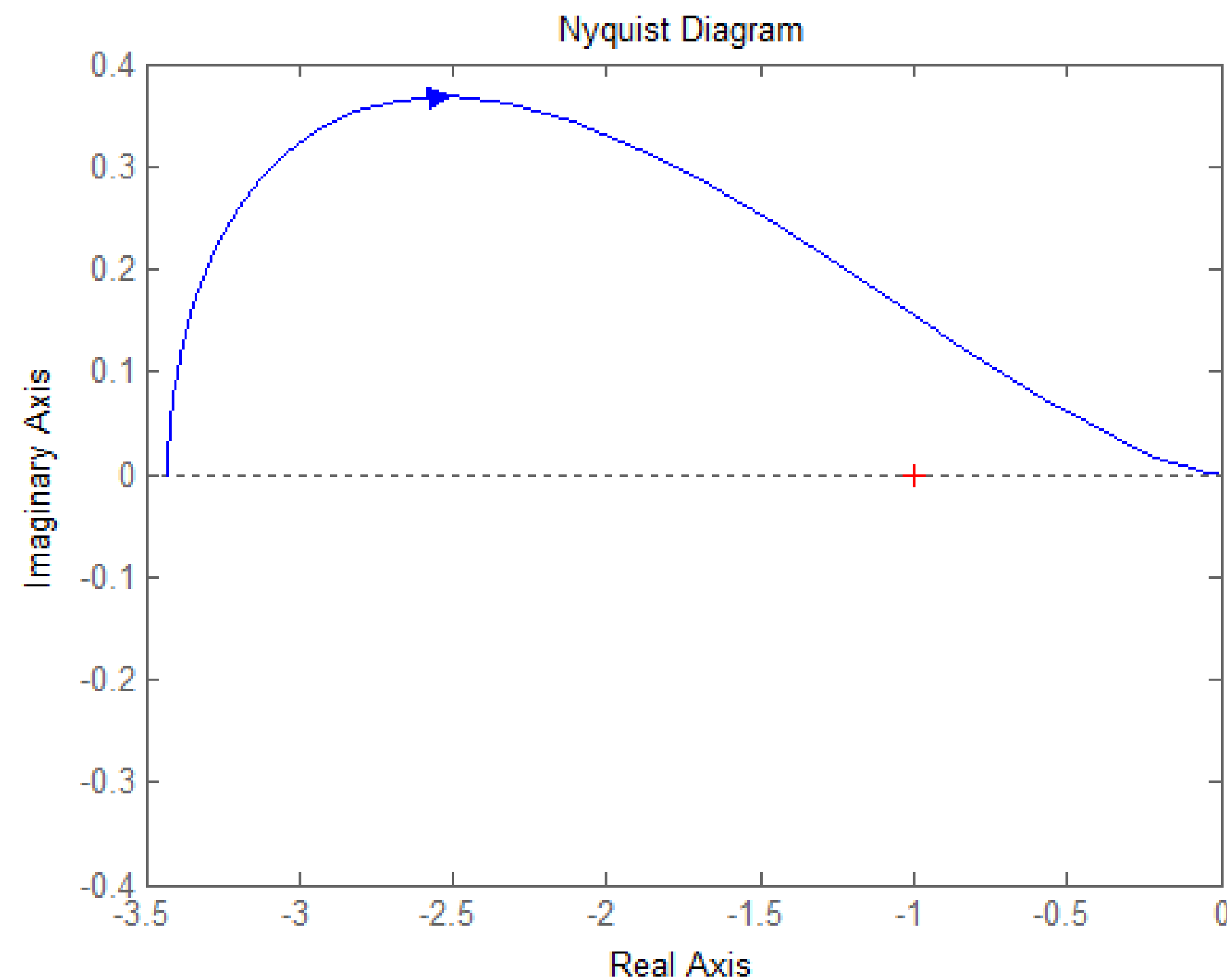
$$G(0) = -3.42$$

$$G(j\omega) = \frac{1.2}{-\omega^2 - 0.2j\omega - 0.35}$$

$$G(1) = -0.8698 + 0.1289j$$

$$G(\infty) = 0$$

Przykład II

Przykład II

$$G(s) = \frac{1.2}{(s + 0.5)(s - 0.7)}$$

$$H(s) = \frac{1.2}{s(s + 0.5)(s - 0.7)}$$

$f(t)$	$F(s)$
$1(t)$	$\frac{1}{s}$
$t^n 1(t)$	$\frac{n!}{s^{n+1}}$
$t^n e^{-\alpha t} 1(t)$	$\frac{n!}{(s + \alpha)^{n+1}}$
$\sin(\omega t) 1(t)$	$\frac{\omega}{s^2 + \omega^2}$
$\cos(\omega t) 1(t)$	$\frac{s}{s^2 + \omega^2}$
$e^{-\alpha t} \sin(\omega t) 1(t)$	$\frac{\omega}{(s + \alpha)^2 + \omega^2}$
$e^{-\alpha t} \cos(\omega t) 1(t)$	$\frac{s + \alpha}{(s + \alpha)^2 + \omega^2}$

Przykład II

$$H(s) = \frac{1.2}{s(s + 0.5)(s - 0.7)}$$

$$H(s) = \frac{-\frac{24}{7}}{s} + \frac{2}{(s + 0.5)} + \frac{\frac{10}{7}}{(s - 0.7)}$$

$f(t)$	$F(s)$
$1(t)$	$\frac{1}{s}$
$t^n 1(t)$	$\frac{n!}{s^{n+1}}$
$t^n e^{-at} 1(t)$	$\frac{n!}{(s + \alpha)^{n+1}}$
$\sin(\omega t) 1(t)$	$\frac{\omega}{s^2 + \omega^2}$
$\cos(\omega t) 1(t)$	$\frac{s}{s^2 + \omega^2}$
$e^{-at} \sin(\omega t) 1(t)$	$\frac{\omega}{(s + \alpha)^2 + \omega^2}$
$e^{-at} \cos(\omega t) 1(t)$	$\frac{s + \alpha}{(s + \alpha)^2 + \omega^2}$

Przykład II

$$H(s) = -\frac{24}{s} + \frac{2}{(s+0.5)} + \frac{10}{(s-0.7)}$$

$$h(t) = -\frac{24}{7} + 2e^{-\frac{t}{2}} + \frac{10}{7}e^{\frac{7t}{10}}$$

$f(t)$	$F(s)$
$1(t)$	$\frac{1}{s}$
$t^n 1(t)$	$\frac{n!}{s^{n+1}}$
$t^n e^{-\alpha t} 1(t)$	$\frac{n!}{(s+\alpha)^{n+1}}$
$\sin(\omega t) 1(t)$	$\frac{\omega}{s^2 + \omega^2}$
$\cos(\omega t) 1(t)$	$\frac{s}{s^2 + \omega^2}$
$e^{-\alpha t} \sin(\omega t) 1(t)$	$\frac{\omega}{(s+\alpha)^2 + \omega^2}$
$e^{-\alpha t} \cos(\omega t) 1(t)$	$\frac{s+\alpha}{(s+\alpha)^2 + \omega^2}$

Przykład II

$$h(t) = -\frac{24}{7} + 2e^{-\frac{t}{2}} + \frac{10}{7}e^{\frac{7t}{10}}$$

